Голос України

Газета Верховної Ради України

№ 85 (2332) ▪ Середа, 17 травня 2000 року ▪ Ціна договірна

Щорічно в країні трапляється до 7,5 тисячі лісових пожеж.

Фото з архіву УНІАН.

■ *1873 р. Народився французький письменник і громадський діяч Анрі Барбюс (романи «Вогонь», «Ясність»).*

■ *1879 р. Народився політичний діяч Української держави Симон Петлюра.*

■ *1908 р. Народився поет і прозаїк Леонід Первомайський (найвідоміший твір — роман «Дикий мед»).*

■ *1922 р. Народився український письменник Анатолій Дімаров (романи «Його сім'я», «Ідол», «Містечкові історії»).*

17 травня

Запаси нафти дають надію

Про те, що для України дуже актуальні питання альтернативних джерел енергії, заявив Голова Верховної Ради Іван Плющ на зустрічі з міністром закордонних справ Азербайджану Вілаятом Мухтар огли Гулієвим. Іван Плющ вважає, що Україна має великий досвід у справі нафтовидобування ще за років Радянського Союзу.

Вілаят Мухтар огли Гулієв підтвердив, що під час переговорів з Президентом України і Прем'єр-міністром не раз підкреслював зацікавленість його країни у створенні в перспективі нафтопроводу Баку—Супса—Одеса—Броди—Гданськ. Нині «важко» назвати конкретні терміни задіяння цього маршруту транспортування нафти, оскільки «на порядку денному» реалізація проекту створення нафтопроводу Баку—Тбілісі—Джейхан. Хоча, сказав він, запаси нафти в Каспійському регіоні дають змогу працювати над багатоваріантним трубопроводом.

Глава українського парламенту також відзначив довірчі міжпарламентські відносини між країнами та необхідність активізувати роботу міжпарламентських груп.

Вогонь і вода — вічні радість і біда

Протягом чотирьох місяців цього року в різних надзвичайних подіях загинуло більш як 2,6 тисячі осіб, з них — 125 дітей. Про це йшлося на брифінгу в Міністерстві надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи. Міністр з питань НС Василь Дурдинець оперував невтішними цифрами та фактами. Під час побутових пожеж загинуло 754 особи, дорожньо-транспортних пригод — 852, на водних об'єктах — 213, на шахтах — 149 осіб...

Доповнюють перелік надзвичайних ситуацій і лісові пожежі, яких щорічно у нашій країні реєструють від 2,5 до 7,5 тисячі. Василь Дурдинець спростував чутки про пожежі в «чорнобильських» лісах. І запевнив, що надзвичайних подій на ЧАЕС не було. Станція продовжує працювати у звичайному режимі, а радіаційний фон відповідає нормі — 0,013 мікрорентген на годину (допустима 0,050).

(Закінчення на 3-й стор.).

Четвертий проект приватизації «Укртелекому». Чи останній?

Ранкове і денне засідання 16 травня

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Після традиційного оголошення запитів та заяв народних депутатів сесія заслухала звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з контролю і перевірки фінансово-господарської та організаційної діяльності колишнього Голови Верховної Ради України та її апарату. Спочатку слово взяв Олександр Ткаченко, який зазначив, що свого часу його обирали не головою більшості, а Головою Верховної Ради України. Тому й тимчасова комісія має створюватися за участю представників усіх груп та фракцій, а не лише більшості. А оскільки Конституційний Суд розпочав розгляд подання народних депутатів про законність рішень щодо зміщення його з посади Голови Верховної Ради, колишній голова запропонував перенести розгляд цього питання і створити комісію за участю представників усіх груп та фракцій. Окрім того, О. Ткаченко забажав відзвітувати за два роки своєї діяльності.

(Закінчення на 2-й стор.).

 Транспорт

Школярам — пільги, контролерам — форму

Пільгові проїзні для школярів на всі види транспорту запроваджуються з 1 червня в столиці. Вони будуть дійсні лише за наявності учнівського квитка з фотографією пред'явника. Вартість місячного проїзного на метро — 7 грн. (для дорослих — 25 грн.), на один вид наземного транспорту — 5 грн., комбінованого на 2 види наземного транспорту — 6,5 грн., на 3 види наземного транспорту — 11 грн.

А контролери автобусів, трамваїв і тролейбусів напередодні Дня Києва наприкінці травня одягнуться у спецодяг. Що, вважають у міськадміністрації, убезпечить громадський транспорт столиці від «псевдоперевіряльників».

 Кримінал

Загинув від вибуху

співробітник Ялтинського міського управління міліції майор Олександр Савельєв. Під час скоєння хуліганських дій мешканцем Ялти, котрий і кинув гранату. Ще одного співробітника міліції госпіталізовано з осколочним пораненням. Підозрюваного у злочині затримано, повідомляє «Інтерфакс-Україна». Правоохоронні органи ведуть розслідування інциденту.

 Передплата-2000

Спробуй і виграй!

Триває передплата газети «Голос України» на друге півріччя 2000 року. Традиційно «ГУ» проводить серед своїх передплатників розіграш заохочувальних призів. Тим, хто зробив свій вибір і передплатив нашу газету на 6 місяців — до кінця року, потрібно надіслати до редакції копію передплатної квитанції. На конверті обов'язково зробіть позначку «Передплата-2000». Розігруватимуться найрізноманітніші призи. І все це завдяки нашим спонсорам:

7. ЗАТ «Ужгородська швейна фабрика» (генеральний директор Мирослава Каламуняк) — жіноче плаття.

8. ВАТ «Закарпатський завод «Електроавтоматика» (голова правління Михайло Азарій) — барометр побутовий.

9. Закарпатському художнику Олександру Громовому — художня картина.

10. Закарпатському скульптору Михайлу Беленю — авторська книга «Смерековий хрест».

Нагадуємо, що у розіграші заохочувальних призів візьмуть участь і ті, хто передплатив «ГУ» одразу на весь рік (копії їхніх передплатних квитанцій зберігаються в редакції). Поспішіть зробити свій вибір на користь «Голосу України». Терміни передплати обмежені. Спробуйте своє щастя і в розіграші заохочувальних призів. Стежте за наступними номерами «ГУ», де буде продовжено список призів і наших спонсорів. Нехай вам щастить!

 Я вам пишу...

Якщо серце заболить-заниє

Людям з серцево-судинними захворюваннями дуже необхідний нітрогліцерин. У Миколаєві його немає. Мені доводилося бувати в інших містах, сподівався придбати ліки там, але не знайшов їх. Проте в столичних аптеках цей препарат продається, правда, термін реалізації давно минув, а ціна така, що не кожному по кишені.

Микола ТКАЧЕНКО.

Миколаїв.

■ *Екологічну акцію «Чисте повітря», яка триватиме до 1 червня, розпочали в Луганську співробітники держуправління екологічної безпеки та обласна державтоінспекція.*

■ *В одному із селищ Харківської області затримано пенсіонера, у якого вилучено кулемет часів Великої Вітчизняної війни.*

■ *На Криворізькому гірничо-збагачувальному комбінаті (Дніпропетровська обл.) загинув робітник.*

P. S.

Триває передплата на нашу газету на друге півріччя 2000 року

Четвертий проект приватизації «Укртелекому». Чи останній?

Ранкове і денне засідання 16 травня

Парламентська хроніка

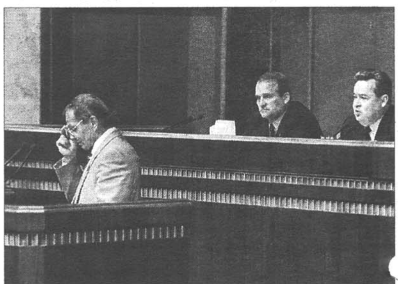
(Початок на 1-й стор.).

Голова Тимчасової слідчої комісії Ярослав Кендзьор у своєму виступі навів чимало випадків несвоєчасного звітування за отриману валютну готівку. Він зазначив, що капітальні ремонтні роботи проводили без застосування тендерів. При цьому не складалися акти виконаних робіт, значно перевищувалися витрати на представницькі функції. Наприклад, у 1998 році, на це було передбачено 105 тис. гривень, а реально витрачено 178 тис. гривень. Отож, за словами Я. Кендзьора, внаслідок нераціонального використання коштів, перевищення витрат тощо втрачено понад 50 млн. гривень бюджетних коштів. Зокрема, коли дачу Голови Верховної Ради України займав Олександр Мороз, там було матеріальних цінностей на 10 тисяч гривень. А після того, як до неї переїхав Олександр Ткаченко, на облаштування та купівлю різноманітного обладнання було витрачено близько 1 млн. гривень.

На запитання В. Журавського, де в цей час була Рахункова палата, Я. Кендзьор відповів: що вона подавала акти перевірок, в яких було зафіксовано чимало порушень, проте вони не доходили до народних депутатів. Натомість О. Мороз запитав: на основі якого закону працювала Тимчасова слідча комісія? Адже Президент України наклав вето на закон про такі комісії і дав виконавчим органам розпорядження не надавати слідчим комісіям Верховної Ради будь-якої інформації. Чому ж у цьому випадку зроблено виняток?

Наступне питання — проект закону про особливості приватизації відкритого акціонерного товариства «Укртелеком». Голова Фонду державного майна України Олександр Бондар зазначив, що особливості цього закону полягають у тому, що пакет обсягом 50 плюс одна акція статутного фонду пропонується залишити під контролем держави. 25 плюс одну акцію статутного фонду буде виставлено на відкритий тендер за участю іноземних інвесторів. А щодо решти акцій законопроект передбачає пільговий продаж, в тому числі й працівникам «Укртелекому». Із грошей, які надійдуть від продажу «Укртелекому», 20 відсотків планується спрямувати на модернізацію підприємства, 70 — до держбюджету, 10 — до Міністерства оборони на розвиток цифрових систем зв'язку. Статутний фонд «Укртелекому» з урахуванням індексації оцінюється у 4,8 млрд. гривень. Очікувані надходження від продажу 25 відсотків акцій — 548 млн. доларів США, проте, за словами О. Бондаря, щоб отримати ці гроші, потрібно поспішати, бо вартість акцій невпинно падає. Разом з тим доходи від продажу акцій «Укртелекому» можуть бути враховані уже в бюджеті 2001 року, адже реальна його приватизація може розпочатися лише наприкінці 2000 року.

Співдоповідач голова Комітету з питань будівництва, транспорту і зв'язку Юрій Крук зазначив, що закон потрібно приймати. Адже для того, щоб вивести «Укртелеком» на середньоєвропейський рівень, потрібно вкласти в його модернізацію щонайменше 3—3,5 млрд. доларів США. За словами Ю. Крука, законопроекти підтримали усі профільні комітети ВР. Проте Олена Мазур зауважила, що реальна ринкова вартість «Укртелекому» сягає 8 млрд. доларів США, а тому надходження від продажу пакета акцій у розмірі 25 відсотків статутного фонду плюс одна акція можуть становити близько 2 млрд. доларів. У зв'язку з цим О. Мазур запропонувала сесії альтернативний проект закону щодо приватизації «Укртелекому».

Після цього ВР розглянула проект закону «Про внесення змін до Закону «Про податок на додану вартість» (щодо вивезення покупних товарів та відшкодування ПДВ). Ця проблема давно потребує розв`язання, бо, наприклад, сьогодні підприємствам дуже часто не повертають ПДВ (навіть незважаючи на судові рішення), але при цьому податкова адміністрація оподатковує ці, нібито повернуті, кошти.

Депутати також розглянули проект закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення» (у сфері пасажирських та вантажних перевезень).

Сергій ЛАВРЕНЮК.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Для реалізації волі народу — щонайбільше рік

Заступник Голови Верховної Ради України Степан ГАВРИШ назвав компромісом те, що парламент направив для висновку до Конституційного Суду обидва законопроекти про внесення змін до Конституції — президентський і альтернативний депутатський. Однак він вважає, що ВР не повинна виходити за межі тих формул, які були підтримані народом на референдумі.

«Може бути будь-яке інше конституційне дослідження, — сказав він щодо альтернативного законопроекту, — але це буде паралельний конституційний процес у ВР, не поєднаний з процесами довкола референдуму». На погляд С. Гавриша, депутатський законопроект про концепцію змін до Конституції за підсумками референдуму (у авторстві С. Головатого, О. Мороза та М. Павловського) передбачає «реформу у зворотному напрямі — перетворення України на парламентську республіку».

Водночас заступник глави парламенту не допускає у зв'язку з подіями довкола референдуму і змінами до Конституції парламентської кризи та «нездоланної тріщини» парламентської більшості. Не вбачає нічого страшного він і в тому, що 36 народних депутатів-більшовиків спочатку підтримали підписами альтернативний президентському законопроект, потім п`ятнадцятеро свої підписи відкликали, а семеро знову підписалися. «Більшість живе нормальним політичним життям», — зазначив С. Гавриш і нагадав, що Регламент ВР не допускає відкликання підписів лише керівництва парламенту, а «рядовий» депутат може це зробити у будь-який момент.

Однак для «реалізації волі народу», визнає Степан Богданович, доведеться шукати компроміси і з «меншовиками». Адже для остаточного схвалення конституційних змін 274 голосів більшості недостатньо.

У свою чергу Конституційний Суд, на думку С. Гавриша, усвідомлює необхідність якнайшвидше розглянути подання про відповідність законопроектів про внесення змін до Основного Закону, щоб уже на цій сесії перейти до їх попереднього схвалення, а на наступній — остаточно прийняти. І до 10-го — максимум 15 червня, вважає він, КС розгляне це питання.

Юліана ШЕВЧУК.

Стриманий оптимізм

Президент України Леонід Кучма під час зустрічі з Головою Верховної Ради України Іваном Плющем, Прем'єр-міністром України Віктором Ющенком, віце-прем'єрами уряду і керівниками парламентських комітетів та фракцій звернув особливу увагу на необхідність прийняття нових податкових законів та держбюджету 2001 року. За словами прес-секретаря Президента Олександра Мартиненка, глава держави відзначив зростання результативності роботи уряду і парламенту. Під час зустрічі Л. Кучма висловився за прийняття до кінця нинішньої парламентської сесії основоположних економічно-податкових законів та за якнайшвидшу підготовку узгодженого проекту Податкового кодексу. Перший віце-прем'єр Юрій Єханунов звернув увагу на те, що протягом цієї сесії парламент ухвалив удвічі більше, ніж торік, законів, поданих урядом. Леонід Кучма з цього приводу, за словами прес-секретаря, «висловив стриманий оптимізм».

А заступник Голови Верховної Ради Степан Гавриш до подробиць цієї зустрічі додав іще таку: Президент «досить аргументовано і політично відповідально» говорив, що парламент зобов'язаний до кінця 2000 року внести до Конституції саме ті зміни, які схвалено на всеукраїнському референдумі. Інакше Л. Кучма залишає за собою право «діяти згідно з волею народу» і вжити «адекватні заходи».

У Конституційному Суді України

Екзамен для оксамитової революції

16 травня Конституційний Суд продовжив розгляд справи за конституційним поданням 57 та 69 народних депутатів щодо сформованої у січні—лютому парламентської більшості та її дій. На запитання відповідав уповноважений суб'єкта права на конституційне подання Василь Сіренко. А ставив їх від імені більшості голова Комітету ВР з питань правової політики Олександр Задорожний. В. Сіренко стверджував, що засідання в Українському домі проходили з порушенням Регламенту. Для з'ясування, чи справді під час засідань в Українському домі голосували не лише народні депутати, а й їхні помічники, В. Сіренко попросив КС викликати як свідків, депутатів Сергія Головатого, Григорія Омельченка, Андрія Снігача, Дмитра Чобота, котрі брали безпосередню участь у засіданнях 21 січня та 1 лютого.

В. Сіренко рішуче заперечив проти прагнення О. Задорожного довести, що акти, прийняті більшістю, можна сприймати як акти Верховної Ради. В. Сіренко доводив, що вони є «узурпацією влади егоїстично налаштованою групою народних депутатів».

Одне з запитань суддів КС стосувалося недосконалості Регламенту ВР. Мовляв, його положення недостатні для встановлення, які дії парламентаріїв є законними, а які — ні. На що В. Сіренко зазначив: доки немає Регламенту в іншій редакції, то потрібно дотримуватися вимог чинного документа. І попросив КС надати оригінали документів, прийнятих в Українському домі, та оригінали підписів депутатів під цими документами.

Розгляд у КС справи триває.

Іван ДМИТРЕНКО.

Тільки не оберіть палату лордів

15 травня в сесійному залі Верховної Ради панувала незвична атмосфера. Рівно десять років тому в цьому залі відбулося перше пленарне засідання Верховної Ради України дванадцятого скликання, обраної на демократичних засадах.

Тепер ту знамениту подію називають сесією парламенту першого скликання незалежної України.

Їй були присвячені урочисті позачергові збори Асоціації народних депутатів, яка об'єднує 432 колишніх парламентаріїв. Серед них багато відомих імен громадських і політичних діячів.

Про справжню значущість історичної події говорили у виступах колишні парламентарії та народні депутати нинішньої Верховної Ради. Адже саме на першій сесії парламенту було прийнято вікопомні документи — Декларацію про державний суверенітет України, а 24 серпня 1991 року проголошено нашу незалежність. На урочистих зборах прозвучала й сумна нота — хвилиною мовчання пом'янули 27 народних депутатів парламенту першого скликання, 16 — другого, 7 — третього, які пішли з життя. Голова Верховної Ради Іван Плющ сказав, що коли ми трохи розбагатіємо, їх імена буде вписано золотими літерами на стінах сесійного залу.

Кажучи про складні процеси, які нині переживає український парламентаризм, а заодно і демократія в Україні, Іван Плющ передав побажання спікера палати лордів парламенту Великобританії, з яким він зустрічався у Страсбурзі.

На наші пошуки шляхів створення двопалатної Верховної Ради англійський парламентарій побажав: тільки не оберіть палату лордів. Англійці прагнуть її скасувати з 1910 року, і це їм ніяк не вдається.

Анатолій КАРАСЬ.

У комітетах Верховної Ради України

170 дітей-інвалідів потребують допомоги

Питання про виплату грошової компенсації дітям, які належать до категорії постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи і за станом здоров'я не можуть відвідувати навчальні заклади, розглянув Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи. Його порушували не раз, однак змін на краще так і не відбулося, зазначили під час обговорення народні депутати. Кабінету Міністрів надіслано кілька відповідних листів. Так, у грудні минулого року комітет звернувся до уряду з пропозицією привести свою Постанову «Про порядок та розміри компенсаційних виплат дітям, які потерпіли внаслідок Чорнобильської катастрофи» у відповідність до Закону «Про статус та соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», щоб надати законодавчу змогу виплачувати грошову компенсацію таким дітям-інвалідам (усього 170 осіб). За підсумками обговорення комітет ухвалив — звернутися до уряду з проханням поставити дітей-інвалідів на облік у школах.

Прес-служба Верховної Ради України.

Мінфін пропонує нульовий дефіцит держбюджету 2001 року

Вогонь і вода — вічні радість і біда

Сумна статистика

(Початок на 1-й стор.).

Міністр з питань НС поінформував, що зведений український аварійно-рятувальний загін разом з угорськими фахівцями брав участь у роботах щодо усунення наслідків паводкової стихії на території Угорської Республіки. Нещодавно повернувся з Азербайджану екіпаж українського літака Ан-30Б, який виконував завдання щодо дистанційного зондування та аерофотозйомки дільниці зсуву на території Баку та окремих районів на півострові Апшерон. Фахівці з МінНС також брали участь в аварійно-відновлювальних роботах у Львівській області з усунення екологічної небезпеки, яка сталася внаслідок забруднення води дизпальним.

Тенденція збільшення ризику стихійних лих і надзвичайних ситуацій природного характеру на території України, найімовірніше, збережеться і цього року. Це викликано насамперед природними причинами — однією з них буде очікуваний максимум сонячної активності.

Наталя ЯРЕМЕНКО.

P.S. Коли верстався номер, агентство «Інтерфакс-Україна» повідомило, що під час пожежі на заводі акціонерного товариства «Линос» (Луганська область) троє осіб отримали опіки різного ступеня.

У селі Мала Любаша Рівненської області від вибуху детонатора сучасного артилерійського снаряда госпіталізовано дві особи.

У Харкові через харчове отруєння померло дві особи, одну госпіталізовано.

Усім стояти — до зарплати

Акції

Загальногалузева акція протесту, оголошена профспілкою працівників вугільної промисловості, відбулася вчора у формі однодобового попереджувального страйку.

122 зі 198 шахт України зупинилися, ще 24 не відвантажували паливо. На мітингу в центрі Донецька представники всіх вугільних об'єднань і холдингових компаній України заявили: з початку року заборгованість у заробітній платі зросла на 250 мільйонів гривень і нині становить 2,1 мільярда гривень. Головними причинами цього, зазначають у ЦК профспілки, є скорочення удвічі обсягів держпідтримки та низький рівень оплати грошима за енергетичне паливо. Підприємства, які видобувають коксівне вугілля і отримують за нього гроші — холдингові компанії «Макіїввугілля», «Добропіллявугілля», «Краснодонвугілля», «Первомайськвугілля», працювали у звичному режимі.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

Фотофакт

У галереї мистецтв Миколаївської філії Києво-Могилянської академії триває виставка місцевих художників — ветеранів війни. На вернісажі, присвяченому 55-й річниці Перемоги, чимало робіт заслуженого художника України Михайла Ряснянського.

Фото Олександра КРЕМКА.

За армію замовимо слово. У газеті

Справи військові

Про співпрацю журналістів та Міністерства оборони України йшлося на засіданні прес-клубу «Міністерство правди», організованому Держкомітетом з інформполітики, телебачення та радіомовлення України.

За словами начальника Головного управління з виховної роботи генерал-лейтенанта Олексія Прицепка, нині при Міноборони виходить 11 видань, працюють центральна телерадіостудія та телестудія «Бриз» ВМС України. Цього вочевидь недостатньо. Адже загальний наклад усіх військових газет сягає лише 30 тисяч примірників. Та й серед читачів вони не надто популярні. Тому було запропоновано перейти на своєрідний «бартер»: військові журналісти пишуть про армійське життя до «цивільних» газет, цивільні про цивільне — до армійських.

Не обминули і такої гострої проблеми, як мовна. Звісно, в Україні кожен військовослужбовець має знати державну мову. Проте чимало офіцерів, які тривалий час служили за межами України, доволі повільно опановують українську, якою раніше не користувалися. До того ж у бібліотеках переважає література мовою північного сусіда. На нові книжки не вистачає грошей.

Та військовики не втрачають надії на краще майбутнє. І, схоже, сподіваються, що їхні інтереси «лобіюватимуть» українські журналісти. Адже бідна армія — не військо! За спільну співпрацю висловився й голова Держкомінформполітики Іван Драч.

Богдан ДОВНИЧ.

На прощу до Зарваниці

Святі місця

Тисячі прочан, серед яких багато молоді, щодня прямують пішки до подільського села Зарваниця. Щоб помолитися перед чудотворною іконою Зарваницької Божої Матері, причаститися цілющою водою з місцевого джерела. Щоб укріпитися в вірі в добро і милосердя. Щоб стати добрішими серед зла і жорстокості.

Ікона Зарваницької Божої Матері — одна з найдавніших чудотворних ікон християнського світу. Її історія сягає XIII століття. У рік 2000-ліття Різдва Христового проща набирає особливої значущості. Враховуючи чималий потік віруючих, у Зарваниці до відпусту готуються особливо. Село нагадує величезний будівельний майданчик. На чудотворному місці, біля джерела, постає перед очима велика новозбудована церква, вивершується висока скульптура Божої Матері. І хоч роботи ще не закінчилися, 14 травня до Зарваниці прийшли і приїхали тисячі людей. Адже великий відпуст розпочинається у травні, в день сестер мироносиць, і завершиться восени. За цей час тисячі прочан пройдуть Хресною дорогою до святого місця.

Проща триватиме до осені. А Зарваниця готується до відвідин Папою Римським під час його очікуваного візиту в Україну.

Галина СТОРОЖУК.

Тернопільська область.

У номер

■ Луцьк

А порох виявився ще сухим...

Незвичайний випадок трапився у Волинському загоні прикордонного контролю, на території якого був музей бойової слави колишньої ракетної дивізії. Саме від музею, який закрили після розформування дивізії, і залишилися списані на металобрухт експонати. В тому числі й торпеда, подарована керченськими моряками. Отож нині, щоб здати її на металобрухт, узялися розрізувати електропальником.

І тут сталося непередбачене. Торпеда, що значилася в музеї як звичайнісінький муляж, пофарбований у червоний колір, виявилася бойовою. І маючи ще «порох сухим», самозапустилася від вогню електрозварки! Пролетівши кілька метрів, вона пробила паркан, стіну приміщення, де стояла списана техніка, і влучила в автомобіль «Урал». На щастя, ніхто з військовослужбовців не постраждав. У лікарню з травмою ноги й опіками потрапив лише електрозварник.

■ Одним абзацом

■ Вчора міжнародний дитячий центр «Артек» відзначив своє 75-річчя. Святковий стадіон зібрав 12 тисяч друзів ювіляра: урядові делегації з усіх країн СНД, вчених, письменників, артистів, льотчиків, космонавтів, творчі колективи України і Росії та ще 4 тисячі юних артеківців, які тут нині відпочивають.

■ На засіданні постійно діючого правління з питань співробітництва між Українським союзом промисловців і підприємців та асоціацією «Франс-Конверсія», яке відбулося в Києві, йшлося про можливість спільного виробництва та використання нового вантажного літака Ан-140 та пасажирського Ан-70. Сторони підтвердили доцільність співробітництва між спеціалізованими підприємствами, яке стосується сучасних технологій, а також домовилися посилити взаємну роботу щодо спільної участі в тендерах з продажу зброї та іншого військового обладнання.

■ Святкування 225-річчя Кривого Рогу міське керівництво з 8 травня (передень іншої ювілейної дати) розсудливо перенесло на 21 травня. Місто в очікуванні: асфальтують ковдобини на проїжджій частині, оновлюють будинки центральних вулиць. Подейкують, що до неділі буде нарешті добудовано четверту чергу швидкісного трамваю, яку, коли вірити офіційним повідомленням, пустили ще перед президентськими виборами.

■ Два 20-літні парубійки, один з яких вживає наркотики, зрізали 94 метри електродроту, що проходить над високою огорожею... Житомирської виправної колонії.

■ «Стережись велосипедиста!» — цей заклик був актуальний у Житомирі цієї весни, поки правоохоронцям не вдалося затримати молодика, якому зарубіжні бойовики навіяли оригінальний метод здійснення крадіжок. Під'їжджав до жінок на велосипеді, виривав у них з рук сумки чи гаманці і щосили крутив педалі...

■ Трагічно закінчилася спроба розібрати вибуховий пристрій для 36-річного мешканця села Головенки, що на Житомирщині.

■ Працівники Закарпатського УБОЗу затримали в районному центрі Перечині двох мешканців Ужгорода, в яких вилучили з салону легкового автомобіля два пістолети-кулемети «Скорпіон», пістолет-парабелум та карабін «Сайга» з набоями до них. Серед правопорушників — керівник одного з місцевих сільгосппідприємств.

■ Фотофакт

У Володарському районі Донецької області після реформування КСП «Нива» з'явилося товариство з обмеженою відповідальністю «Нова Нива». Хлібобулочні вироби з пекарні ТОВ мають великий попит у найближчих селах.

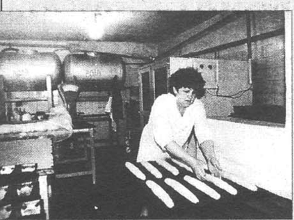

Фото Бориса ДЕМБИЦЬКОГО (ДІНАУ).

І таке буває!

Вівці кордону не перетнули

За кілька сотень метрів до нього їх зустріли українські прикордонники. І не лише повернули 150 овець одному із сільгосппідприємств Тарутинського району, а й затримали та передали правоохоронним органам пастухів-розбійників. Вони хотіли, перегнавши отару до Молдови, пустити її під ніж та поживитися за рахунок реалізованого м'яса. Не вдалося. Тепер відповідатимуть за скоєне.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеська область.

І нам половину. Але готівкою

Отак «схема» стала пасткою

Кримінал

Співробітники Служби безпеки затримали «високих» посадовців одного з комерційних банків Дніпропетровська, котрі підозрюються в розкраданні коштів, наданих державою у розпорядження Інноваційного фонду.

Тобто на впровадження якихось новітніх науково-технічних ідей, розробок чи технологій. Вчені мали намір реалізувати проект, пов'язаний з випуском нової вітчизняної продукції. Експерти трьох рівнів підтвердили оригінальність і перспективність розробки. Кошти надавалися як пільгова безпроцентна позичка.

Але і в Інноваційному фонді, і у філіалі цього банку, а нині комерційного банку, через який проходили гроші, поставили трохи дивну і несподівану умову. Оскільки всю виділену суму швидко освоїти не вдається, краще її поділити навпіл. Одна половина відразу іде в діло, а другу — наче ліпше і вигідніше переказати іншій комерційній структурі, щоб та тимчасово поклала її на депозит у банку. Варіант, мовляв, цілком прийнятний, аби зберегти обопільні інтереси.

Науковці використали отриману на свій рахунок половину позички, звернулися до банку за другою. А там кажуть: «Другої вже немає, хлопці. Тю-тю».

Тільки ви не кип'ятіться, спокійно порадили банкіри. Вам краще мовчати. Адже це не хтось, а ви самі через іншу фірму розмістили гроші на депозит — отож використали їх не за призначенням. Порушили закон.

Отак «схема» стала пасткою. Науковці аж чотири роки мовчали. А другу половину позички — 80 тисяч доларів — хутко було переведено на готівку. Тепер слідство з'ясує, до чиїх рук вона потрапила.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровська область.

Колектив працівників апарату Верховної Ради України висловлює глибоке співчуття старшому консультанту секретаріату Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти Пироженку Віктору Олексійовичу у зв'язку з тяжкою втратою — смертю його батька

ОЛЕКСІЯ ОЛЕКСІЙОВИЧА.

В Україні за 4 місяці зберігається позитивна динаміка зростання ВВП

Крим належить усім, хто в ньому мешкає

Леонід Грач —
Голова Верховної Ради
Автономної Республіки Крим,
доктор історичних наук, професор,
заслужений юрист України

Чудова і неповторна стародавня земля Тавриди, облямована бірюзою Чорного моря. Через тисячоліття потяглася сполучна історична нитка від перших поселенців до нас, хто мешкає нині на сонячному півострові.

Крим може стати прикладом для дуже багатьох держав і регіонів у тому, як належить спільними зусиллями росіян, українців, білорусів, кримських татар, греків, болгар, німців, вірмен зберігати мир під спільним небом, на спільній землі.

Щоб відкрито дивитися в очі одне одному, ми маємо визнати: Крим належить усім людям, які мешкають на півострові. І самі люди, на відміну від певних політиків-підбурювачів, воліють жити в мирі. І хіба не наочне підтвердження тому нещодавнє братання колишніх партизанів російської, української, білоруської, кримськотатарської національностей напередодні 55-річчя Великої Перемоги на партизанській маївці на Ангарському перевалі!

Крим, якщо хочете, має показувати приклад нині всім: і Україні, і Росії, і Європі, і всій міжнародній спільноті. Що, втім, він уже робить другий рік з багатьох напрямів, у тому числі й через конституційний прорив, міжрегіональні зв'язки, а також правове врегулювання взаємовідносин із центром. Завдяки цьому автономія зайняла свою гідну нішу в правовому полі України. А спокійний Крим — це спокійна Україна. Спокійна Україна — це спокійна Європа. В точності такого формулювання я цілком переконаний.

В історії нашого рідного Криму є чимало славних сторінок, якими ми по праву можемо пишатися. Були й трагічні помилки, наслідки і тягар яких несе на собі сучасне покоління.

Одна з них — сповнена глибокого драматизму доба депортації. Та, як то кажуть, історію не змінити.

Розумію і поділяю біль кожного кримського татарина, якого було незаслужено депортовано в тому, вже далекому для всіх нас, 1944 році, кожного грека, німця, вірменина, болгарина, кого з невблаганністю було вирвано з милого серцю сталого побуту, що складався чимало років, відірвано від рідної домівки.

Особливо проникливо зрозумілий біль кожного, хто пронісся, тріумфуючи, на танковій броні усією Європою, пройшовши всі кола пекла Великої Вітчизняної, у переможний травень 1945-го, від стін Рейхстагу повернувся до свого рідного Криму і в «подяку» за нелегку солдатську працю був депортований. Страшна ціна трагічної помилки.

У світлі Великої Перемоги ми не повинні забувати й ці гірко-отрутні уроки Великої Вітчизняної війни. І маємо свято берегти в нашому спільному домі мир і спокій.

Чи вилікує час рани?

У Криму разом із росіянами і українцями жили і боролися з фашистами ті, до кого так несправедливо потім поставилася доля. Історичні факти засвідчують, що свою частку в Перемогу внесли люди різних національностей, в тому числі й кримські татари. Є серед них свої герої. І не можна через вчинки окремих людей вішати ярлик «зрадника» на весь народ, як це було зроблено. Кримські татари в роки окупації постраждали не менше, ніж кримчани інших національностей. Із 134 сіл передгірського і гірського Криму, спалених фашистами, щоб помститися за дії партизанів, 132 села були майже цілком кримськотатарські.

1989 року Державна комісія Верховної Ради СРСР надала великий реабілітуючий матеріал. Було ухвалено декларацію Верховної Ради СРСР про визнання злочинними і незаконними репресивних актів проти депортованих народів та про відновлення їхніх прав, у тому числі й прав кримськотатарського народу. В пам'яті людській тисячі й тисячі трагічних доль, в їх числі й доля кримськотатарської родини — восьми братів Перія, про що не так давно розповів на сторінках парламентської газети ветеран національного руху кримськотатарського народу з 1958 року Е. Умеров. Найстарший, Емір-Асан, у 20-ті роки був чекістом, брав участь у громадянській війні. Сеїт-Умер з 1924 року — член Компартії. З перших днів Великої Вітчизняної війни в солдатському строю. Загинув, захищаючи Батьківщину. Іззет служив у авіації. Став комісаром льотної частини. 1943 року загинув у небі Ленінграда. Ідріс, переслідуючи ворога, дійшов до Криму, звідки разом із кримськотатарським народом був депортований. Шукрі воював стрільцем у піхоті, геройськи загинув у боях. Ескендер прославився як влучний кулеметник. Загинув у битві за Красноперекопськ. Сервер. Його перша сутичка з фашистами була в районі Ленінграда. Активно брав участь у розблокуванні міста. Мамута було призначено командиром однієї з реактивних установок. Зі своєю «катюшею» дійшов до Болгарії. Четверо з братів залишилися живими. Але їм не довелося побачити свою матір, яку разом з іншими депортованими повіз до Середньої Азії товарний потяг. Жах депортації заступив для неї сонце Перемоги. В степу Казахстану мати Джумазіє Перія, яка відправила на фронт вісьмох синів, потрапила під колеса потягу.

Мені зрозумілі слова Е. Умерова, який сказав так: «Біль, скорбота, гідність народу. Чи вилікує час рани? Чи розставить усе на свої місця? Минуле примушує багато про що замислитися. Спогади жалем опалюють серце».

Так, серед учасників боїв за Крим, партизанського і підпільного руху кримських татар було більш як третина.

Увесь світ знає ім'я легендарного сина кримськотатарського народу Амет-Хана Султана, двічі Героя Радянського Союзу, заслуженого льотчика-випробувача, лауреата Державної премії, почесного льотчика Франції.

Амет-Хану Султанові було присвоєно найвище звання Автономної Республіки Крим — «Почесний кримчанин». Іменем цього великого кримського татарина, активного учасника національного руху кримських татар напередодні святкування 55-ї річниці Перемоги радянського народу над фашистською Німеччиною названо один із центральних майданів міста Сімферополя. Ще раніше належне місце серед великих кримчан посів пам'ятник відомому освітянину і філософу, активному прихильнику дружби і співробітництва між слов'янськими народами і татарами Ісмаїлові Гаспринському.

Це лише частина тієї великої роботи, яку ми всі маємо проводити, щоб відновити кожне добре ім'я людей, незаслужено забутих, які зробили свій внесок у розбудову рідного краю, у подвижницьку роботу повернення раніше депортованих на рідну землю. Це святий обов'язок тих, хто живе.

Тому День пам'яті жертв депортації завжди був і буде нагадуванням про те, як дбайливо ми маємо ставитися до міжнаціональної злагоди в Криму.

Сила нерозтраченого духу

Ми подолали більш як дванадцятирічний шлях (я маю на увазі період з 1987 року, коли почалося повернення кримських татар у Крим). Не раз того часу тендітний національний мир у Криму опинявся на межі зламу.

Крок за кроком водночас із поверненням людей почали розвиватися на рідній землі національні культури, розв'язуватися питання освіти репатріантів рідними мовами.

Але залишилася проблема виживання: злиденності, що зростає, безробіття, невпорядкованого житла, низького рівня соціальної захищеності, якості життя людей, яка погіршується.

Вдивляючися нині в історію національного руху кримських татар, не перестаєш дивуватися життєвій мудрості людей, які стоять біля його джерел.

Це була когорта мужніх і наполегливих, упевнених у власній життєвій правоті людей, які сконцентрували в собі всю силу нерозтраченого духу народу.

Вони з самого початку відкидали будь-які пільги для кримських татар. Але вони вимагали неухильного відновлення законних конституційних прав народу, головне з яких — повернення до Криму.

Я схиляюся перед тими людьми, аксакалами, хто правовими політичними методами створив національний рух кримських татар. Схиляюся і вшановую пам'ять тих, кого я особисто знав і кого вже немає серед живих.

Азарт у протистоянні

Але наприкінці 80-х років на зміну політичній зваженості ветеранів приходить азарт нетерплячої молоді. Вона вирішила, що можна висунути іншу стратегічну установку: створення в Криму національної кримськотатарської автономії. І як перехідний засіб досягнення цієї мети — проведення виборів і формування Курултаю з його виконавчим органом меджлісом. Бомбу сповільненої дії під кримську міжнаціональну злагоду було закладено.

У мене є на відеоплівці запис розмови з аксакалами в Самаркандському обласному комітеті партії під час моєї зустрічі з ними. Тоді, більш як 10 років тому, в Самарканді, коли ми обговорювали проблему повернення кримських татар до Криму, порушувалися різні питання: виділення земельних ділянок, придбання будинків, благоустрій. Люди раділи цій розмові й розуміли, що це вже прогрес, крок уперед. Але ніколи не забуду, як один юний молодик намагався перервати нашу розмову з аксакалами, висуваючи ультранаціоналістичні гасла.

Тоді, до речі, ні ОКНД, ні меджлісу ще не було. Меджліс з'явився на початку 90-х років, коли буквально почали рватися в бій недосвідчені молоді націонал-радикали.

Я цілком переконаний і знаю зі спілкування з кримськими татарами, що ті з них, хто повернувся до Криму і досі не облаштований (багато живуть у землянках, не затребувані, не мають робочих місць), — хочуть жити в мирі й дружбі з росіянами, українцями, білорусами, вірменами, болгарами, греками та іншими, хочуть, щоб Крим був справді спільною домівкою. І цим людям, простим кримським татарам, не потрібне ні політиканство, ні те, що їх фактично примусово втягують у протистояння з владою, з кримчанами.

Я знаю сім'ю кримського татарина — ветерана Великої Вітчизняної війни, який живе під Судаком, у нього в будинку — тільки стіни (ні стелі, ні підлоги немає). Живе зі своєю дружиною, з дочкою, онукою. Цей чоловік — один із тих, хто реалізовував багато років тому ідею повернення кримських татар в автономію. На жаль, багато саме з репатріантів першої хвилі живуть у таких умовах.

Погляньте на умови життя тих, кого ми сьогодні називаємо націонал-радикалами. Погляньте, які у них палаци чотириповерхові, наприклад, у передмісті Бахчисарая. Звідки ці гроші? Нажиті на горі народу? З тих мільйонів, які держава направляла як фінансову допомогу для облаштування депортованих народів у Криму, але кримськотатарський народ цих грошей так і не отримав. Якщо це так, то треба називати речі своїми іменами.

Можна риторично ставити одне й те саме запитання: де кошти, виділені Російською Федерацією на допомогу кримським татарам у 1992 році в розмірі 500 млн. рублів, де 400 млн. гривень, що їх за ці роки було виділено Україною, де багатомільйонна допомога, яку надали за десять останніх років представники численних земляцтв кримських татар, котрі проживають у різних країнах світу?

Програма облаштування депортованих

Сьогодні всім центральним і місцевим органам влади — і такий контекст проблеми знайшов своє розуміння й підтримку керівництва Парламентської Асамблеї Ради Європи — очевидно, що без розв'язання першочергових соціально-економічних завдань складно казати про якісь заходи з реальної політичної стабілізації на кримському півострові.

На розв'язання цих проблем сьогодні й спрямовано стремління керівництва України, Криму. Зокрема, розроблено конкретну Програму облаштування та соціально-культурного розвитку депортованих громадян в Автономній Республіці Крим на 2000 рік. Для її реалізації з кримського бюджету вже поточного року виділено кошти. І ми продовжуватимемо цю роботу.

Ми також порушили перед керівництвом країни питання про необхідність якнайшвидшого прийняття Верховною Радою України Державної програми соціально-економічної інтеграції в українське суспільство раніше депортованих осіб і їхніх нащадків.

Але чимало все-таки залежить і від нас самих. Намічено, починаючи з січня 2001 року, підвищити пенсію соціально незахищених кримчан, а їх більш як півмільйона, щоб вона була не нижча за 120—150 гривень на місяць.

Посилюватиметься контроль за цільовим використанням коштів, що їх виділяють із державного та республіканського бюджетів на облаштування депортованих.

Влада Автономної Республіки Крим домагатиметься розширення співпраці з державами—членами СНД, міжнародними організаціями та фондами, вироблення конкретних механізмів надання ними допомоги людям, які повертаються на батьківщину.

Специфіка етнополітичної ситуації в Україні загалом і в Автономній Республіці Крим зокрема негайно має знайти адекватне віддображення в правових нормах.

Саме продумана національна політика держави зробить багатонаціональність України джерелом її сили і стабільності.

Тоді буде найбільша повага одне до одного, тоді буде справді демократична співтворчість народів, представників усіх національностей України.

Саме деполітизація проблем раніше депортованих, забезпечення реальної рівноправності всіх етнічних груп населення розширюють можливості щодо залучення ресурсів європейських та інших міжнародних структур для повернення й облаштування людей.

Вірю в нашу спільну мудрість

А меджліс... Меджліс, як і раніше, нав'язує кримським татарам думку про те, що тільки створення національної автономії і прихід до влади націонал-радикалів може розв'язати всі їхні проблеми. Це буде епоха егоїстичного торжества, цинічного націонал-радикалізму, для якого інтереси народу — лише розмінна монета в азартній політичній грі.

Ми, маючи сьогодні сумний досвід, проти утворення органів влади за національною ознакою під маркою «гарантованого представництва». Ми не хочемо, щоб у політичну проблему переросла проблема реформування аграрного сектору економіки, паювання земель, щоб її розв'язували на мітингах.

Звертаюся до всіх кримчан. Ми з вами дуже мудрі люди, ми пройшли біля краю провалля й уже відійшли від цього краю. І тепер якимось гарячим головам націонал-радикалів, які не знають справжньої ціни встановленого у Криму миру, спало на думку, наче граючися, легковажно зламати, порушити досягнуте. Та хоч би якого гатунку вони були, хоч би який народ намагалися представляти націонал-радикали, жодне націонал-радикальне угруповання не має морального права говорити від імені всього народу і представляти народ. Бо інтереси народу й інтереси націонал-радикалів навіть не перетинаються.

Нікому не дамо розпалити міжнаціональну ворожнечу. Коли я кажу так, то не маю на увазі, що миритимуся з погрозами та правовим хамством стосовно автономії, стосовно кримчан, стосовно Конституції. Як глава парламенту, твердо кажу цим людям своє категоричне «ні» й попереджаю про ту величезну відповідальність, яку вони беруть на себе своїми діями. Сьогодні на шальках терезів спокій і добробут усіх кримчан, з яких однаково потребують турботи старі люди, діти, люди будь-якого віку та всіх національностей.

Ніколи не буде спокою в нашому спільному домі, якщо хтось із його мешканців претендуватиме на свою винятковість.

Напередодні трагічної дати депортації кримських татар, греків, вірмен, болгар, німців ми разом із цими народами однаковою мірою глибоко сумуємо і схиляємо голови в пам'ять про безневинно загублені душі. Трагедія цих народів — трагедія спільна, одна на всіх, це трагедія також і росіян, і українців, і білорусів. Не може на одній і тій самій землі один народ бути щасливий, а інший — ні. Так само, як не може один народ ридати, а той, що живе поруч, —залишатися байдужим.

Я вірю в нашу спільну мудрість.

Ми маємо бережливо ставитися до міжнаціональної злагоди

Хоч і вороги, а поховати треба...

Просто так викинути кістки — совість не дозволяє...

Останки двох німецьких вояків відкопав на городі Станіслав Бадик, який мешкає у селі Ялтушків Барського району на Вінниччині. А водночас і особисті речі — металеву пластинку, на котрій залишився напис «Р-39», значок зі свастикою, дві невеличкі скриньки чорного та коричневого кольору, датовані 1943 роком, лямки від портупеї. Що далі робити з несподіваною знахідкою, Станіслав не знає: «У воєнкоматі від неї відмовилися, школі також не треба...» Сім'ї безробітних поховати ворогів нема за що, а просто так викинути кістки — совість не дозволяє...

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

...Дзвінків із запитанням «що робити?» тут до десятка на день

Кореспондент «ГУ» насамперед зв'язався з Посольством Федеративної Республіки Німеччина в Україні. Там люб'язно підказали прізвище та телефон людини, до якої можна звернутися з цього питання. Це пан Мюллер, який очолює Народний союз Німеччини з догляду за військовими похованнями.

На наш телефонний дзвінок відповів Володимир Дорофеєв. Оскільки пан Мюллер був відсутній, він надав вичерпну інформацію: «До нас щоденно звертаються десятки людей з такими ж запитаннями. Насамперед, відшукавши подібне поховання, необхідно звернутися до місцевої сільради, щоб там склали акт — що знайдено, де тощо. Потім сільрада за фактом знахідки пише офіційного листа до нас — у Народний союз. Без цього ми не розглядаємо жодної справи». Як зазначив Володимир Володимирович, нерідко люди звертаються сюди в пошуках вигоди, однак Народний союз ніяких грошей не дає. Він опікується питаннями перезахования останків на збірних цвинтарях та інформує про це німецьку сторону. Робиться це на підставі міжурядової угоди між Україною та Німеччиною. У Німеччині, згідно з цією угодою, діє така сама організація: «Вони дбають про останки наших воїнів, а ми про їхніх загиблих». На запитання «ГУ», чи доцільно перезахувати останки тут (адже можуть відшукатися родичі в Німеччині, які захочуть, у свою чергу, перезахувати прах на батьківщині солдата), Володимир Дорофеєв відповів: «Такі випадки поодинокі...».

Яна СТАДІЛЬНА.

Гуандун приваблює своїми досягненнями

У Верховній Раді відбулася зустріч парламентської групи «Україна—Китай» з делегацією китайської провінції Гуандун, яка перебуває цими днями в нашій державі.

Відзначивши перспективність розвитку контактів саме з цією провінцією КНР і вивчення її досвіду господарювання, голова групи Михайло Павловський навів такі цифри. За населення в 60 мільйонів осіб та території у п'ять разів меншої за територію України торішній внутрішній валовий продукт у цій провінції уп'ятеро більший за ВВП Росії. У провінції Гуандун розташовані три спеціальні економічні зони, її минулорічний експорт оцінюється у 76 мільярдів доларів (для порівняння: Україна експортувала товарів та послуг на суму близько 15 млрд. доларів). Усе це, на думку Михайла Павловського, є результатом активного впровадження там досягнень науково-технічного прогресу, застосування нових технологій. Він висловив сподівання, що, враховуючи високий розвиток електронно-технічних галузей української науки, саме в цьому можна було б знайти точки дотику і встановити взаємовигідні контакти.

Менш як через півгодини після того, як мешканці п'ятиповерхового будинку в передмісті Каїра зібралися, щоб обговорити плани ремонту, будівля рухнула. Загинуло щонайменше 17 осіб, серйозно постраждали двоє перехожих.

Фото АП.

Свинського скандалу не вийшло

Латвійський сейм ухвалив закон, який оголошує такими, що втратили чинність з 1 червня заходи щодо захисту внутрішнього ринку свинини.

Понад рік тривало протистояння Латвії й «балтійських сестер» Естонії та Литви у «свинському питанні». З 1 червня 1999 р. у Латвії законом було запроваджено «тимчасові заходи щодо захисту внутрішнього ринку». Вони передбачали обкладання імпортної свинини 70-відсотковим додатковим митом і, природно, призвели до подорожчання продуктів на латвійському ринку.

Після протестів з боку сусідів сейм ухвалив закон про запровадження з 18.12.1999 р. мінімальної митної ціни на свинину, що її ввозять, близько двох доларів за кілограм. Латвійські політики одностайно твердили, що такі заходи не суперечать ні договорам про вільну торгівлю між трьома балтійськими країнами, ні засадам Світової торговельної організації, куди Латвія й Естонія увійшли напередодні вступу до Європейського союзу. Проте Єврокомісія погрожувала Латвії санкціями і зустрічними заходами щодо латвійських експортних товарів, зокрема, молочних продуктів. І новий уряд вирішив, що закон треба переглянути. Сейм із цим рішенням погодився.

Тепер кабмін доручив міністерству землеробства підготувати план розвитку цієї галузі й упорядкування ринку. Передбачено розробити механізми субсидування свинарських господарств. На думку екс-міністра землеробства Айгарса Калвітіса, свинарям слід надати близько двох мільйонів доларів субсидій. Згідно із законом про сільське господарство субсидії з держбюджету для сільськогосподарської галузі мають становити 3%.

Єврокомісія вітає рішення сейму. Більше того, з 1 липня Латвія зможе експортувати до країн ЄС більше сільгосппродуктів, аніж досі. Наприклад, дозволено вивезти за рік 1250 тонн свинини. Якщо, звісно, Латвія «подужає» цю квоту.

Володимир СТРОЙ.

Рига.

Хто — у федерацію, а хто — у гравітаційне поле

Міністр закордонних справ Німеччини Йошка Фішер, чий візит до Києва намічено на червень, минулої п'ятниці виступив в університеті імені Гумбольдта з промовою, в якій виклав своє бачення побудови Європейського союзу у зв'язку з його майбутнім розширенням на схід.

Глава зовнішньополітичного відомства вважає, що майбутнє перетворення для альянсу є найскладнішим завданням з дня його заснування. Він пропонує з усіх країн, які ввійдуть до ЄС, створити Європейську Федерацію з власною конституцією та двопалатним парламентом. Адже тепер, коли співтовариство має збільшитися вдвічі, стає очевидним, що до наявних структур його вже не вписатися. А дрібними внутрішніми реформами, що були предметом обговорення на поточній конференції уряду ЄС, не обійтися. Потрібні сміливі й рішучі кроки, які забезпечили б новим членам (а їх буде 27) якнайшвидшу інтеграцію в альянс. Адже нова світова сила не може діяти «навмання» або нерішуче, як у випадку з Австрійською Республікою, де до влади у результаті цілком законних і демократичних виборів прийшли праві. Європейський союз виявився не підготовленим до такого повороту подій, а угоди про членство в ньому не передбачають якихось серйозних санкцій щодо країн, де можливі порушення принципів демократії.

Тому Йошка Фішер пропонує провести в ЄС усеохоплюючі реформи. Вирішальну роль, на його погляд, тут відіграватиме німецько-французький альянс, як потужний двигун розвитку. А ось країнам, які особливо хочуть інтегруватися в співтовариство, на думку Фішера, доцільно створити «гравітаційний» центр, який допомагав би керувати процесом перетворення ЄС. Опозиційні партії — Християнсько-демократичний союз і Християнсько-соціальний союз — зустріли ідею «зеленого» міністра закордонних справ у штики, звинувачуючи його мало не в перекрученні самого сенсу побудови єдиного європейського дому. Натомість повне розуміння висловила Франція, котра, як одна із засновниць ЄС, має неабиякий вплив в альянсі. Париж готовий підтримувати Фішера в усіх його починаннях з перетворення співтовариства.

Без сумнівів, у цьому питанні Йошка Фішер зустріне розуміння і в Україні, куди заплановано його візит. Спостерігачі передбачають, що в Києві він почне збирати заявлений центр «гравітації», підкреслюючи добрий вибір міністра закордонних справ.

Валентина ПИСАНСЬКА.

Франкфурт-на-Майні.

Хроніка. Факти. Події

■ Вашингтон

Викид радіоактивної пари

На атомній електростанції у Дьябло Каньйон (Диявольському Каньйоні) в Каліфорнії внаслідок короткого замикання сталося аварійне зупинення реактора з викидом радіоактивної пари. Як запевняють працівники станції, інцидент не становив загрози для життя та здоров'я людей, які проживають у цьому районі, бо рівень забруднення нижчий від гранично допустимих норм.

■ Осло

Батько—терорист

Озброєний чоловік, який захопив у заручники 25 дітей (у тому числі й власну дитину) та 10 співробітників дитсадка в норвезькому селищі Йельмеленд, здався поліції. Пояснюючи свій вчинок, злочинець заявив, що намагався привернути до себе увагу. Його позбавлено батьківських прав після обвинувачення у спробі зґвалтування співробітниці цього дитсадка.

■ Москва

Ворожа «Свобода»

Заступник міністра з преси та масової інформації Росії Андрій Романченко заявив: «Позиція радіостанції «Свобода» ворожа до нашої країни». Радіостанція, заснована урядом США, на думку заступника міністра, проводить лінію своїх засновників.

■ Анкара

Президента приведено до присяги

Учора склав присягу новий президент Туреччини Ахмет Неджет Сезер. Раніше він обіймав найвищу посаду в Конституційному суді. Сезера було обрано на пост президента в травні після того, як парламент виступив проти переобрання на цю посаду Сулеймана Демиреля.

■ Париж

Франція підтримає Польщу

Президент Франції Жак Ширак заявив, що Польща може стати членом ЄС у 2003 році. Проте ЄС треба буде закінчити всі приготування, а Польщі — провести необхідні реформи. Він пообіцяв підтримати Варшаву, коли Франція в липні за ротацією прийме президентство в ЄС. Раніше комісар ЄС з розширення Гюнтер Ферхюген заявив, що союз не має наміру приймати нових членів до 2005 року.

■ Мехіко

«Феєрверки» по всьому світу

У Мексиці вибух на складі піротехніки забрав життя однієї людини, троє дістали різні ушкодження. Склад розташований у місті Тепік, столиці західного штату Наярит. Унаслідок вибуху пошкоджено майже 10 будинків. Того самого дня стався вибух на фабриці феєрверків в іспанському місті Рафелкофер. Загинуло 3 осіб. Нагадаємо, що в суботу подібна трагедія сталася в голландському місті Енсхеде.

■ Делі

Убито міністра енергетики

В Індії вибухом бомби було вбито міністра енергетики штату Джамму і Кашмір та чотирьох його охоронців. Вибух прогримів за 45 км на південь від міста Шрінагар. Поліція вважає, що теракт — справа рук сепаратистів.

■ Белград

Заклик до непокори

Голова партії «Сербський рух оновлення» Вук Драшкович закликав громадян розпочати кампанію загальної громадянської непокори. З цим закликом він виступив на мітингу прихильників опозиції у центрі Белграда. В ньому взяли участь більш як 50 тис. осіб. Основна вимога демонстрантів — провести в Югославії дострокові вибори на всіх рівнях.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Фото АП.

ВАТ «Гуляйпільський елеватор»

повідомляє про скликання чергових загальних зборів акціонерів, що відбудуться 21 липня 2000 року о 10.00 за адресою: Запорізька обл., Гуляйпільський р-н., смт Залізничне, вул. Матросова, 1, актовий зал ВАТ «Гуляйпільський елеватор»

Порядок денний:

1. Звіт правління за підсумками фінансово-господарської діяльності Товариства в 1999 році.
2. Звіт спостережної ради та ревізійної комісії про підсумки фінансово-господарської діяльності Товариства в 1999 році.
3. Затвердження річного звіту та балансу Товариства за 1999 р.
4. Затвердження порядку розподілу прибутку за 1999 рік та нормативів планового розподілу прибутку на 2000 рік.
5. Про зміни у складі спостережної ради Товариства.
6. Про затвердження умов договору на внесення інвестицій.

Реєстрація акціонерів та їх представників проводитиметься з 8.00 до 9.45 за місцем проведення зборів. Для реєстрації учасникам необхідно мати при собі паспорт або інший документ, що посвідчує особу. Представникам акціонерів додатково потрібно мати доручення, оформлене згідно з вимогами чинного законодавства.

Довідки за телефоном:
(06145) 4-10-93.

Правління ВАТ «Гуляйпільський елеватор»

ВАТ «Чортківський цукровий завод»

повідомляє про скликання чергових загальних зборів акціонерів, що відбудуться 7 липня 2000 року об 12.00 за адресою: Тернопільська обл., Чортківський р-н., смт. Заводське, Будинок культури ВАТ «Чортківський цукровий завод»

Порядок денний:

1. Звіт правління за підсумками фінансово-господарської діяльності товариства в 1999 році.
2. Звіт спостережної ради та ревізійної комісії про підсумки фінансово-господарської діяльності Товариства в 1999 році.
3. Затвердження річного звіту за 1999 р.
4. Затвердження порядку розподілу прибутку за 1999 рік та нормативів планового розподілу прибутку на 2000 рік.
5. Про збільшення статутного фонду товариства в зв'язку з індексацією основних фондів.
6. Про зміни в складі органів управління та контролю товариства.
7. Внесення змін і доповнень до статуту та внутрішніх положень товариства.

Реєстрація акціонерів та їх представників проводитиметься з 8.00 до 11.45 за місцем проведення зборів. Для реєстрації учасникам необхідно мати при собі паспорт або інший документ, що засвідчує особу. Представникам акціонерів додатково потрібно мати доручення, оформлене згідно з вимогами чинного законодавства.

Довідки за телефонами: (03552) 2-45-61.

Інформація про збільшення статутного фонду товариства (згідно зі ст. 40 Закону України «Про господарські товариства»)

1. Мотиви, спосіб та мінімальний розмір збільшення статутного фонду:
Збільшення статутного фонду товариства здійснюється з метою приведення його розміру вимогам чинного законодавства. Збільшення здійснюється шляхом додаткового випуску акцій існуючої номінальної вартості за рахунок індексації основних фондів товариства. Статутний фонд товариства збільшується на 8 781 760 гривень.

2. Проект змін до статуту товариства: передбачається пукнкти 5.1. — 5.2. статуту товариства викласти у наступній редакції:

«5.1. Статутний фонд товариства становить 9 590 508 (дев'ять мільйонів п'ятсот дев'яносто тисяч п'ятсот вісім) грн. 00 коп.

5.2. Статутний фонд товариства поділено на 38 362 032 (тридцять вісім мільйонів триста шістдесят дві тисячі тридцять дві) штуки простих іменних акцій номінальною вартістю 0,25 грн. кожна».

3. Дані про кількість акцій, що випускаються додатково: додатково в обіг випускаються прості іменні акції в кількості 35 127 032 штук. Випуск акцій здійснюється в документарній формі.

4. Відомості про нову номінальну вартість акцій: під час збільшення статутного фонду номінальна вартість акцій не змінюється і становитиме 0,25 грн.

5. Власники простих іменних акцій мають право:
— брати участь і голосувати на загальних зборах акціонерів особисто або через своїх представників;
— брати участь у розподілі прибутку товариства і отримувати його частку у вигляді дивідендів;
— обирати та бути обраними в органи управління та контролю товариства;
— вільно розпоряджатися акціями, які їм належать, в порядку, передбаченому законодавством України та статутом товариства;
— у випадку ліквідації товариства отримати частину вартості майна товариства, пропорційно до розміру своєї частки в статутному фонді у порядку передбаченому чинним законодавством;
— користуватися переважним правом на придбання акцій, що випущені додатково.

Власники акцій можуть мати також інші права, передбачені чинним законодавством.

6. Дата початку і закінчення підписки на акції, що додатково випускаються: акції товариства, що випускаються, не підлягають до вільної підписки (продажу), а розподіляються серед акціонерів пропорційно до їх частки в статутному фонді товариства.

7. Порядок відшкодування власникам акцій збитків, пов'язаних із змінами статутного фонду: збитки, пов'язані зі зміною статутного фонду, не передбачаються.

Правління ВАТ «Чортківський цукровий завод».

Вниманию акционеров ОАО «Симферопольская макаронная фабрика»

6 июля 2000 года в 11 часов в помещении актового зала — IV этаж административного здания макаронной фабрики, состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО «Симферопольская макаронная фабрика» по адресу: г. Симферополь, ул. Мраморная, 3/6, проезд автобусом № 4, остановка «ул. Мраморная».

Повестка дня:

1. Утверждение результатов подписки на акции ОАО.
2. Внесение изменений в Устав ОАО.
3. Переизбрание Ревизионной комиссии ОАО.

Регистрация акционеров будет проводиться 6 июля 2000 года с 8-00 до 10-45 на IV этаже административного здания ОАО «Симферопольская макаронная фабрика».

Свои предложения по повестке дня собрания Вы можете направить в адрес руководства не позднее 30 дней до начала собрания по адресу: Автономная Республика Крым, 95014, г. Симферополь, ул. Мраморная, 3/6, ОАО «Симферопольская макаронная фабрика».

Для участия в собрании при себе необходимо иметь:
- документ, удостоверяющий личность (для детей до 16 лет — свидетельство о рождении);
- доверенность на право участия в собрании (для представителей акционеров);

Руководство ОАО «Симферопольская макаронная фабрика».

Кам'янець-Подільський планово-економічний технікум- інтернат оголошує прийом студентів-інвалідів II і III груп на 2000 — 2001 навчальний рік

за спеціальностями:

1. Бухгалтерський облік (9, 11 кл.)
2. Економіка підприємства (9, 11 кл.)

Прийом документів з 1 червня по 22 липня. Вступні іспити з 23 липня. Навчання безкоштовне. Студенти отримують стипендію і знаходяться на повному державному забезпеченні.

Довідки за телефоном:
(03849) 3-26-51, 3-26-22.

До відома громадськості

Товариство з обмеженою відповідальністю **«Фортуна ЛТД»**, м. Харків, пр-т Московский, 254-в, кв. 135, тел. (0572) 33-52-32, подало до Національної комісії регулювання електроенергетики заяву про видачу ліцензії на здійснення підприємницької діяльності, пов'язаної з постачанням електроенергії за нерегульованим тарифом на території України.

«ЗАО «ЛугЦентроКуЗ»

сообщает о проведении общего собрания акционеров, которое состоится 30 июня 2000 года в 15.00 по адресу — 91005, г. Луганск, ул. Фрунзе, 107 с повесткой дня:

1. Отчет наблюдательного совета о результатах хозяйственно-финансовой деятельности ЗАО за 1999 год и планы деятельности ЗАО на 2000 год.
2. Отчет ревизионной комиссии о результатах проверки годового отчета и баланса ЗАО за 1999 год.
3. Утверждение результатов деятельности ЗАО за 1999 год.
4. Утверждение Положения о Правлении ЗАО.
5. Увеличение размера уставного фонда ЗАО «ЛугЦентроКуз» с целью получения оборотных средств путем дополнительного выпуска простых именных акций серией № 04 в количестве 83000 шт. номинальной стоимостью 5 грн. 25 коп. каждая на общую сумму 435 750 грн. Утверждение информации о четвертой эмиссии акций ЗАО «ЛугЦентроКуз». Право на приобретение акций имеют акционеры ЗАО.
6. Утверждение внесения изменений в учредительные документы ЗАО (Устав, Учредительный договор) в связи с увеличением размера уставного фонда.
7. Утверждение регистратора на ведение реестра акционеров ЗАО.
8. Утверждение порядка распределения прибыли.
9. Разное.

Регистрация участников с 13.00 до 14.30 по месту проведения собрания. Акционерам необходимо иметь при себе паспорт.

Правления ЗАО «ЛугЦентроКуЗ».

Вниманию акционеров Луганского областного акционерного общества закрытого типа «Втормет»

Луганское областное акционерное общество закрытого типа «Втормет» в дополнение к ранее опубликованному (в «Голосе Украины» № 62 от 07.04.2000 г.) объявлению сообщает, что на повестку дня общего собрания акционеров дополнительно вносятся следующие вопросы:
— Подтверждение полномочий наблюдательного совета и правления общества, избранных 17 марта 2000 года;
— Подтверждение действительности изменений, внесенных в Устав и другие документы общества 17 марта 2000 года.

Телефон для справок:
(0642) 95-23-16.

Правление ЛО АОЗТ «Втормет».

За ініціативою Державного Департаменту США та Європейського Союзу розпочинається програма стажування державних службовців України в Європейському Інституті державного управління в м. Маастрихт (Нідерланди) та Вищій школі державної служби імені Р. Вагнера Нью-Йоркського університету (США) тривалістю три тижні в кожному з закладів.

Метою цієї програми є вивчення європейського та американського досвіду державного управління відібраних за конкурсом 50 державних службовців, які обіймають посади I-IV категорій.

В Україні цю програму здійснюють Посольство США та Представництво Європейської Комісії за участю Української Академії державного управління при Президентові України.

Детальну інформація про цю програму та анкети можна отримати електронною поштою або особисто за адресами:

Микола Полонський **Українська Академія державного управління при Президентові України,** **вул. Ежена Потьє, 20, к. 318, м. Київ, 03057** **тел: (044) 446 04 52** **e-mail: nick@academy. kiev. ua**	**Джеймс Ленд** **Відділ преси, освіти та культури Посольства США** **вул. Мельникова, 63, м. Київ, 04050** **тел: (044) 213 25 32** **e-mail: jland@pd. state. gov**	**Свен Холдер** **Представництво Європейської Комісії в Україні** **вул. Круглоуніверситетська, 10, м. Київ, 01024** **тел: (044) 462 00 10.** **e-mail: sven. holdar@ukr. eudel. com**

*Товариство з обмеженою відповідальністю **«Вісп»** ідентифікаційний код 25406000, повідомляє про свою ліквідацію. Претензії кредиторів приймаються протягом місяця за адресою: 04070, м. Київ, вул. Спаська, 24/15.*

Арбітражний суд Дніпропетровської області (49600, Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-А) порушив провадження у справі № Б24/55-00 про визнання банкрутом Відкритого акціонерного товариства «Дніпропетровський дослідний завод засобів механізації», код ЄДРПОУ 01412845, розташованого за адресою: 49033, Дніпропетровськ, вул. Героїв Сталінграда, 106-А, р/р 2600230160369 в Красногвардійському відділені Промінвестбанку м. Дніпропетровська, МФО 305385. Розпорядником майна призначено Гнідаш В. М., ліцензія № 000212, тел. 26-19-02.

Увазі інвесторів
Правління ВАТ «Авіакомпанія Національні Авіалінії України» (ВАТ «АК «НАУ»)

повідомляє про намір і щодо створення господарських товариств у процесі реструктуризації авіакомпанії.

Передбачається виділення майна окремих структурних підрозділів та створення на їх базі за участю інвесторів таких господарських товариств, як:

1. **Авіаційно-технічний центр з обслуговування літаків.** Орієнтовна сума грошового внеску в статутний фонд з боку інвестора складає 2,5 млн. грн.
2. **Підприємство з аерофотознімальних та інших спеціальних робіт.** Орієнтовна сума грошового внеску в статутний фонд з боку інвестора складає 2,5 млн. грн.
3. **Агентство з продажу авіаційних квитків та надання туристичних послуг.** Сума внеску — від 400.000 грн.

Довідки за тел. 245-98-52, 226-24-23, т/ф 245-98-72.
Письмові пропозиції приймаються до 24.05.00 за адресою:
03036, м. Київ, Повітрофлотський проспект, 90.

Арбітражний суд Сумської області (м. Суми, вул. Рибалко, 2) за заявою Середино-Будського ТББВ Сумської Дирекції АК АПБ «Україна» (вул. Комуністична, 22, м. Середино-Буда Сумської обл., МФО 337063, код 09337066) порушив справу № 1369-7/106 про банкрутство Середино-Будського орендного підприємства побутового обслуговування населення «Рембудсервіс» (41000, м. Середино-Буда Сумської обл., р/р 26000200173001 в АК АПБ «Україна» м. Середино-Буда, МФО 337063, ідентифікаційний код № 23300360).

Претензії приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Правління КСП «Росія» Донецької області, код ЭДРПОУ 00694899 повідомляє про свою ліквідацію.

Претензії приймаються протягом двох місяців з моменту публікації оголошення за адресою: 87600, Донецька область, м. Новоазовськ, вул. 50 років СРСР, 46.

Арбітражний суд Херсонської області (73000, Херсон, вул. Горького, 18) порушив справу № 6/11-Б про банкрутство ПФ «Даріна» (Херсон, р/р 26006429 в ХОД АППБ «Аваль», МФО 352093, код ЄДРПОУ 24754703).

Товариство з обмеженою відповідальністю «КМ-Мультімедіа»

зареєстроване Шевченківською райдержадміністрацією м. Києва 01.03.1996 р., ідентифікаційний код 23705269, повідомляє про свою ЛІКВІДАЦІЮ.

Претензії приймаються протягом 2-х місяців з дня публікації оголошення за адресою:
04136, м. Київ, вул. Північно-Сирецька, 3, кім. 328,
тел. 442-13-24.

Арбітражний суд Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) порушив справу № 5/2/427 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Салус» ЛТД» (71100, м. Бердянськ, Запорізької області, вул. Дюміна, 37/30).

Р/р 26002208472099 в ЗРУ КБ «Приватбанк» м. Бердянськ, МФО 313399, код ОКПО 22145288.

Арбітражний керуючий у справі: Череповський Олександр Іванович, ліцензія № 000206, видано Агенствам з питань банкрутства.

Поштова адреса:
м. Донецьк, 83048, вул. Коцюбинського, 65.
Тел.: (062) 337-05-79.

Считать недействительными Печать для документов № 1 ЗАО «ЕВРОТРАНС-НАФТА» Код ЕГРПОУ 24996530 и доверенность серии ЯАШ № 741774.

До уваги акціонерів
ВАТ «Бердичівська фабрика одежі»!

У доповнення до об'яви, що була опублікована в газеті «Голос України» **за 5 травня 2000 року № 79**, стосовно проведення позачергових загальних зборів акціонерів ВАТ «Бердичівська фабрика одежі», акціонерний комерційний агропромисловий банк «Україна», як уповноважена особа по управлінню пакетом акцій ВАТ «Бердичівська фабрика одежі» від імені підприємства «Валді-Україна» **повідомляє наступне:**

1. Позачергові загальні збори акціонерів ВАТ «Бердичівська фабрика одежі» переносяться на 1 липня 2000 року о 10.00.
2. До порядку денного вносяться такі зміни:
а) додатково вводиться п. 8. «8. Перевибори голови та членів Правління ВАТ «Бердичівська фабрика одежі».
б) П. 8 старої редакції вважати п. 9. нової редакції.
3. Місце та час проведення зборів та реєстрації акціонерів залишаються незмінними.

Довідки за телефонами:
(044) 228-97-43, 228-97-22, 244-15-25.

Нишкла, ненаситна душа наша

Від дерева Іуди до гіркоти Гефсиманського саду зостався один тільки крок

Спогади про майбутнє

У дев'ятнадцять мене занесло на Воркуту. Карликові берізки... Осіння тундра. Дівчата з Прибалтики, вислані, але вольні. Золото з сонця, якого не стало, коли небо поглинув мишачий цинк. З якого снігопад і... ані карликових берізок, ані тундри. Біла холодна катівня якась. Із якої вольній душі годі не утікати. У вагоні поїзда сусідом виявився Славко з Карпат, засланий хлопчиком і звільнений одним із перших (був 1956-й рік). Мені до Львова, йому до Самбора. Наговорившись, поснули. Другого дня я прокинувся від великої тиші. Поїзд стояв. Ліс обступив колію. Мого сусіда не було, і я метнувся його шукати... обійнявши стовбур дерева, Славко плакав.

Я майже впевнений, що Антон Павлович Чехов спершу був уражений видивом вишневого саду. Моїм дивом був і зостається сад черешень. Аристократично гордий. Духмяний у пору цвітіння. Дивовижний за днів дозрівання ягід. Білі, жовті, рожеві, червоні й майже чорні тугі ягоди, — кілька днів на рік черешні змагалися з самоцвітами, сердоліком різних відтінків, халцедоном і агатом. З листопаду дерева збиралися на силі, щоби знов подивувати світ. Після випробування негодою. Хоч колись.

Коли я почав бувати у Коктебелі, вслід за Мариною Цвєтаєвою схотів побачити те, чого не знав: Іудине дерево. Пішов до садівника. Була рання весна, пора цвітіння. Сивочолий хазяїн розкішного парку повів мене. І показав. Дерево цвіло незвичними китицями лілового кольору, чистоти і небуденності вражаючої! Замилувавшись, я врешті змолився: чому? Господи, при чому тут Іуда Іскаріот?! Дерево росло і до його зневіри й останнього подиху на гілляці. У всякому разі від дерева Іуди до гіркоти Гефсиманського саду зоставався один тільки крок: давно настала пора пильніше озирнутися на людей, з якими судилося мені поділяти золото сонця...

Богдан Горинь приїхав до Івана Драча. Було це в студентському гуртожитку на Бутирському хуторі. Сидять — говорять. Гостя годилося погодувати з дороги і я заходив знову і знову. Розмовляють! Врешті до мене присіпалася думка: «Чому вони так багато говорять? Коли вони думають?!» Відповіді немає донині. Куди не кинь, засилля слів і сумнівність світу, який вони окреслюють...

Весною 1963 року Іван повіз мене на Ленінські гори, мали заснувати земляцтво з москвичів. Із кущів верболозу назустріч вийшло з десяток хлопців. У Львові Іван віз мене знайомити з Іваном Дзюбою. Віз — і не довіз. Іван вів мене у Києві знайомити з Сергієм Параджановим. Довів. Але господаря не було вдома. Іван нехотячи влюбив мене у кінематограф. Помітивши, як сумлінно Іван їде на науку, врешті запитав: чому? «Бо мені цікаво!» — була безхитрісна відповідь. Згодом і я одбув два роки, сумлінно відвідуючи перегляди й лекції. Там справді було цікаво.

Коли чекав опублікування своєї першої повісті в молодіжному журналі «Дніпро», познайомився з Іваном Світличним. Ось як це було. Я тільки починав наїздити на Київ, друзів не було. Зупинився в гуртожитку готелю «Україна». Великий хол, вщерть заставлений ліжками. Там і знайшов мене Іван Світличний. Присівши на ліжку, ми поговорили про повість і тільки про повість, яка мала піти до читача. Сьогодні, через багато років, добре звідавши оте «о, жизнь! о, нравы!», я запитую — чи могло таке бути? Зрілий літератор приходить до початківця, щоб йому допомогти? Було. Так, було! Бо таким був він, Іван Світличний. З його палкою любов'ю до України і кожного найдрібнішого жука, котрий мережив рядки рідними нам словами. Іван Світличний готовий був заплатити за свою синівську любов найвищу ціну. І він заплатив її, віддавши життя. І якщо для нього особисто це було бідою, то для усіх нас, його сучасників, це обернулося справжньою трагедією. Адже не лишилося совісті, і ми пішли по днях часто з подвійною мораллю, — пуританські чесноти — це для них, а особисто для нас і наших дач, машин, орденів, звань і премій — вседозволеність, чи, краще сказати, імморалізм, тобто безпринципність, зведена у ранг принципу.

Мої твори пішли до читачів, і я спрагло читав «Літературну Україну», сподіваючись на відгуки. Раптом читаю: «О, будьте ви прокляті ще раз!» Як? Іва-ан... як це може бути?! Осудження націоналістів? А хто тоді ми?

Ось коли саме час обійняти стовбур дерева і заплакати. Благо, лісів довкруг Львова — куди не кинь. Знайди спокійне дерево, проси в нього розради... Ділі і владарюй! Одних повезли в тюрми, інших — на асамблею ООН.

У Москві починав роботу в Кремлі «Учредительный съезд кинематографистов». Запросили і нас, слухачів... Біля проходу через Спаські ворота стояв вінок із делегатів. Олексій Каплер і Юлія Друніна. На них було любо глянути! Я постійно бачив їх у Коктебелі. Завжди удвох. Завжди в осяванні любові. Завжди із втіхою бути поруч. На них лежала повнота людська... Там-таки, у Коктебелі, мене познайомили з Борисом Слуцьким. Здається, мені не судилося більше ніколи розмовляти з такою мудрою людиною! Умирала його дружина, рушився світ. І коли розпалися ці дві людські пари, наче до землетрусу озвалися і мої памороки, й кості.

Багато бачено, чимало звідано. І раптом... такого іще не було! На Францію навалюється ураган. Трощить дерева, з корінням вириває Булонський ліс і старі виноградні лози. Що воно? Для чого? Назвіть країну, яка б зробила для людства більше? Організувала життя більш тонко, з розумінням того, яка мала незначна відстань між отими «то пан — то пропав!» Нащо було трощити Францію?!

Запитую в того, хто перший спав на думку, у Вольтера. Сміється. Радить зазирнути в його віщі рядки... «Все события неразрывно связаны в лучшем из возможных миров», «... но надо возделывать наш сад».

Таланить же людям! У них такі митці. Звичайно, скоро у Франції буде багато молодих дерев. Парків. Лісів. Виноградних лоз, носіїв нектарів. А що тут, у нас? Сподіваймося і ми на своїх Вольтерів. А поки що вголос скажімо про ганебну рису нинішнього дня: чинимо те, чого не робили ані революція, ані голод, ані холод. По наших лісах нишпорить орда дубопродавців, вишукують найкращі дуби і продають їх за зелені папірці. А що ж дуби з Хортиці, які бачили очі славних запорожців? Може, на меблі продамо і їх?

Вітер! Великий вітер буває менш шкідливим, ніж тиха, нишкла, алчуща благ, ненаситна душа наша. Простіть нас, довгожителі—дерева. Простіть.

Григорій КОЛІСНИК.

На щастя, ті ракети стали вже майном,

але водночас ще цінним і ще одним свідченням нашого неподинокого головотества

Повертаючись до надрукованого

У «Голосі України» від 11 квітня ц. р. на першій сторінці було вміщено фотознімок відкритого дерев'яного ящика, в якому лежала красуня... бойова авіаційна крилата ракета. То був не репортаж з військової частини чи з виставки бойової техніки. У текстівці до знімка кореспондента УНІАН пояснювалося: під Борисполем Київської області виявлено кілька таких ящиків з... ракетами.

Уже в ході нашого журналістського розслідування з МО надійшло письмове пояснення, що ті ракети — не ракети, а звичайнє собі майно. Ще десяток років тому ці на вигляд бойові ракети були справжнісінькими бойовими, а нині їх знято з озброєння, зовсім не виробляють, і у Збройних силах України немає навіть носіїв такого озброєння, тобто відповідні літаки.

Звідкіля було знати кореспондентові УНІАН і переляканим місцевим мешканцям, які побачили сховане в ящиках, що то зовсім уже не колишні крилаті ракети, а не потрібне нікому майно. І що належить воно зовсім не Міністерству оборони, а київській державній акціонерній холдинговій компанії «Артем». Колись підприємство (тоді мало іншу назву) виготовляло ці ракети, а тому йому й передали їх для утилізації. Відповідно до державної програми з конверсії.

А в «артемівців» «залізне» виправдання: нам коштів не виділили для утилізації цих ракет, тому й лежали вони під Борисполем...

Лежали ящики з ракетами просто неба і з не зовсім надійною охороною. До цього вони чекали свого смертного часу в іншому місці. Тож і постає цілком слушне запитання: а чому лежали вони просто неба? Хіба не можна було сховати десь надійніше? Адже рано чи пізно їх усе одно виявили б.

В «Артемі» пояснюють: коли ракети привезли сюди, на нинішнє місце зберігання, автокран не міг заїхати в спеціальне військове приміщення — низькувата стеля. Та колись його хтось прорубував, будував? **(Я. Г.)** Автокар, як на лихо, зіпсувався. Ось і пролежали ящики з ракетами просто неба майже рік. За цей час, мабуть, можна було знайти не один автокар. Забули? Часу бракує? І того, й того, й ще чогось.

Хоч ці ракети і визнано майном, майже брухтом, але все-таки ще цінним. З'ясовується, інакше й не могло бути — в такому виді озброєння є цінні кольорові й дорогоцінні метали, електроніка, які ще можна десь використати. З цієї причини Служба безпеки України надіслала «артемівцям» припис з вимогою вжити заходів щодо надійного зберігання цього ракетного майна. А редакції повідомила: на жаль, подібний випадок не поодинокий. Поза межами військових частин не раз виявляли різну бойову техніку. Вважатимемо, непридатну для використання!

Компанія «Артем» уже вжила заходів. Як повідомив редакцію завідувач відділу з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення Бориспільської райдержадміністрації Леонід Груньковський (йому було доручено проконтролювати), сумновідомі ящики з непридатними ракетами вже у сховищі. Знайшовся й автокар...

Дякуємо. Спокійніше почуватимемося. А ось «артемівцям» усе-таки доведеться надійніше охороняти те сховище. Раптом знайдеться хтось, у кого вдома у вищому сховищі, чого доброго, зберігається колишній носій... І йому так потрібні оці колишні ракети. Умільці в нас не перевелися. Як, між іншим, і головотеси. «Головотяпы», російською...

А тепер уявімо, що хтось скористався хоч однією з таких ракет. Пристосував її. Лиха накоїла б вона чимало. Втім, і в компанії «Артем», і в Міністерстві оборони обуряться й образяться: навіщо так фантазувати. Ясно-бо сказано — вони непридатні. Та чомусь пригадуються неподинокі повідомлення про затримку злочинців, у яких вилучають автомати. Справжні бойові автомати Калашникова. І де вони їх беруть? Не вирощують же їх фермери на своїх ділянках? Отож-бо! Всіляку зброю — і придатну, і непридатну все-таки варто краще зберігати!

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

P. S. Доки цей матеріал чекав черги, щоб з'явитися на сторінках газети, надійшла ще одна тривожна новина. Працівники управління СБУ в Хмельницькій області арештували трьох осіб, які поцупили в одній з військових частин 17 бойових гранатометів! І мимоволі постає запитання: може, справді все-таки погано в нас зброя зберігається й охороняється? І та, що ніби непридатна й небезпечна, і справжня бойова?

Обличчя тисячоліть 2000

II. 501 — 1000 рр.

Аскольд (?—882) — ► князь Київський (Полянський), брат князя Діра.

IV. 1501—2000 рр.

◄ Микола Гнєдич (1784—1833) — поет, перекладач «Іліади».

Микола Устиянович ► (1811—1885) — письменник, автор пісні «Верховино, світку ти наш...».

◄ Олександр Мишуга (1853—1922) — співак.

Марія Савіна ► (1854—1915) — актриса.

◄ Софія Русова (Ліндфорс) (1856—1940) — освітня й громадська діячка.

Фрідріх Фальц-Фейн ► (1863—1920) — засновник заповідника «Асканія-Нова».

◄ Петро Гайдамака (1907—1981) — композитор.

Іван Сенченко ► (1901—1975) — письменник.

◄ Олександр Гіталов (народ. 1915) — організатор сільськогосподарського виробництва в УРСР.

Анатолій Лупиніс ► (1937—2000) — поет, політичний і громадський діяч.

◄ Леонід Осика (народ. 1940) — кінодіяч.

Валентин Ландик ► (народ. 1946) — підприємець, меценат, політичний і громадський діяч.

(№66. Далі буде.)

Ведучий рубрики Віталій АБЛІЦОВ.

Під дулом пістолета

Ровесники століття

Яніна Томашівна Гультяєва чудово розмовляє російською, бо саме цією мовою користувалася майже все своє доросле життя. Проте у далекому дитинстві батьки розмовляли з нею польською, то була рідна мова всіх шести її братів і сестер. Її батько, Томаш Жукотинський, який працював лісничим у графа Потоцького, спершу віддав її до польської школи, а потім уже до російської.

Старі люди застерігають: не доведи, Боже, жити в період змін. А що там зміни початку дев'яностих до тих, які відбувалися після жовтня сімнадцятого! Часто, прокидаючись уранці, вона не знала, яка сьогодні влада в місті. Кажуть, що за рік чи півтора в Житомирі вона змінилася кільканадцять разів. І щоразу стріляли, хтось когось арештовував.

Найпохмуріший спогад того часу — перший арешт. Тоді Яніна, одягнувши свою найкращу сукню, пішла до подруги на день народження. Вона єдина вміла грати на піаніно, а дівчата співали, танцювали. Раптом до помешкання увірвалося з десяток озброєних людей. Якійсь жінці звеліли роздягти Яніну догола, перемацати весь одяг. Усе хотіли знайти приховану записку. Навіть пишне волосся наказали розчесати. Вона, роздягнена, тремтіла, а вони зазирали у відчинені вікна й реготали. А коли везли до камери, щоб ув'язнити там, погрожували, що розкриють її контрреволюційну діяльність і те, чому майже вся рідня Яніни опинилася в Польщі. Вони забрали з дому всі її речі, серед них й особистий щоденник, що його вела з дитинства. А в ньому, якщо й було щось про політику, то тільки жахливі враження від єврейського погрому...

Через роки був другий арешт, затим третій, пов'язаний уже з подіями 1937 року. Якийсь начальник засовував їй у рот дуло пістолета і вимагав у всьому зізнатися. А вона ніяк не могла збагнути, в чому зізнаватись їй, простій прибиральниці контори лісгоспу.

Сестра Яніни, потрапивши під той маховик страшних репресій, десять років відсиділа в таборах. А саму Яніну врятувала від репресій дочка Амелія, яка на той час іще не народилася. Просто фахівці з «пошиття» тих «справ», зрозумівши, що вона вагітна, вирішили: наберемо заплановану кількість «ворогів» і без неї...

Олексій КАВУН.

Житомир.

Фото Михайла П'ЄХА.

Приємна дрібничка

Пилочка мала, а «вікно» до Європи «випилює»

Ніколи про це не дізнався б і нізащо не подався на край області у невеличке містечко Зеленодольськ, якби обставини не змусили побігати по лікарнях. Там і тут медсестри несподівано скаржилися, що у них сил уже немає гоїти ранки на пучках своїх пальців. І тут не до жартів, коли протягом дня доводиться розгерметизовувати кілька десятків скляних ампул...

Так от, у Зеленодольську на заводі «Континент», де колись виробляли найсучасніші мікросхеми для військових та бортові комп'ютери для літаків і ракет, розпочали випуск ампульних скарифікаторів. Бо справді у Європі давно до кожної упаковки з ліками в ампулах обов'язково кладуть мініатюрну металеву «пилочку».

Зараз їх тут випускають 500 тисяч штук на місяць. Найбільша в Україні фармакологічна фірма «Дарниця» щомісяця спроможна «пускати в діло» мільйон штук цих скарифікаторів. А й у два–три десятки не вбереш інших підприємств—виробників усіляких медичних та біологічних препаратів у ампулах. Додайте сюди й підприємства, котрі розфасовують рідинні отрутохімікати. Відкорковувати їх дідівським методом небезпечно для здоров'я.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

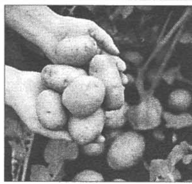
Дніпропетровська область.

Трансгенна картопля: весняне пришестя

Актуально

Доля в Україні генно-модифікованої картоплі, яка не боїться колорадського жука, залишається допоки невизначеною. Але бульба від «Монсанто» (фірми, яка торік змушена була утилізувати 1000 тонн вирощених на наших ланах біотехнологічних коренеплодів), схоже, нинішньої весни не встигне «прописатися» на вітчизняному ринку. Держкомісія з випробувань та охорони сортів рослин — саме від неї залежить, реєструвати чи не реєструвати — відклала розгляд цього питання, мотивуючи такий крок відсутністю в Україні закону про GM-організми. Його проект, повідомили в Академії аграрних наук, ще узгоджується. А всі біотехнологічні питання регулюються тимчасовими правилами.

Напевне, «Монсанто» і надалі штурмуватиме картопляний ринок. Випробовувати ці сорти треба, прокоментував ситуацію член державної комісії, академік Української академії аграрних наук Федір Адамень,

а от до масового споживання ще далеко. Та й чи варто витрачати величезні кошти — мільярди гривень — на закупівлю посівного матеріалу від «Монсанто», водночас ігноруючи власний насіннєвий фонд?

Тим часом країни ЄС захистили своїх громадян від можливих ризиків новими правилами. Відтепер виробники зобов'язані на етикетках товарів інформувати про присутність у складі їхньої продукції GM-організмів.

Іван ЛАЗНЮК.

Щасливий номер

Учениця випускного 11-го класу СШ №5 Юлія Гамаль на концерті Михайла Поплавського, що відбувався у запорізькому Палаці спорту «Юність», несподівано перемогла в розіграші лотереї. Ректор Київського національного університету культури і мистецтв у рамках акції—турне містами України привіз грандіозне шоу юних і молодих виконавців. Вхідні квитки у школах та інших навчальних закладах міста роздавали безплатно, до того ж у кожному був лотерейний номер.

На початку концерту Михайло Михайлович витягнув з лотерейного барабана записку з №5737. Саме він і став щасливим для нашої землячки. Юля здобула право на пільговий вступ до престижного київського вузу і безплатне навчання.

Едуард БОБРОВИЦЬКИЙ.

«Некурящий куритиме...»

Спробував і виграв

Постійний передплатник «Голосу України» Матієвський Олексій Омелянович із Гостомеля пройшов Велику Вітчизняну війну, працював, нині на заслуженому відпочинку.

Кілька років поспіль надсилав квитанції на розіграш заохочувальних призів. Вірив, що виграє. І нарешті пощастило, та ще й як! Три призи одразу!

— З таким виграшем і некурящий закурить, — пожартував щасливий володар упаковки пива АТ «Оболонь», п'яти блоків сигарет і десяти блоків сірників вітчизняного виробництва.

Оксана КАЛУГІНА.

Мільйонери рятуються... вбивствами

Кримінал

За розповсюдженою інформацією управління Міністерства внутрішніх справ України в області, місцевий УБОЗ порушив сенсаційну кримінальну справу за фактом несплати 22 мільйонів гривень ПДВ у доход держави за реалізацію спиртних напоїв радгоспом «Червоний партизан» Городоцького району.

За матеріалами справи вже арештовано головного бухгалтера та двох громадян з Донецька, що нестимуть відповідальність за приховування податків. Узято під варту також начальника відділу обласної податкової адміністрації, котрій інкримінується отримання хабара.

Слідча нитка потяглася аж до київського клубочка, котрий гендлював отими мільйонами. Та кримінал, очевидно, обмежиться лише «стрілочниками». Бо, як тільки хмельницькі убозівці з'явилися в столиці, трьох серйозних посередників у спиртовій афері було вбито. А, як переконує практика, замовні вбивства практично не розкриваються.

І все ж таки ця справа у сукупності з низкою інших гучних справ, порушених протягом року обласною міліцією під керівництвом генерала Ігоря Платонова, уже засвідчила про зміну підходів та пріоритетів у боротьбі зі злочинністю у краї. Та хотілося б, щоб сьогоднішні сенсації не виявилися черговими мильними бульками, як то вже раніше траплялося. Не так давно дві правоохоронні структури гучно заявляли на прес-конференціях, що за розтринькування трьох мільйонів гривень з обласного Пенсійного фонду порушено кримінальну справу проти одного з державних чиновників. Людину звільнили з роботи, ще й узяли під варту, і нарешті справу... закрили за відсутністю складу злочину. От і постають запитання: тож три мільйони гривень було викрадено у пенсіонерів чи ні? Чи не з'ясується згодом, що 22 мільйони ПДВ не сплачено з вини покійників? А справжні мільйонери радітимуть власному благополуччю і безкарності та безбуті закону.

Михайло ВАСИЛАШКО.

Хмельницький.

Приймаки, виявляється, сміються

Приймаки всіх країн, єднайтеся 21 травня ц. р. у волинському селі Хорлупи! Тутешня приймацька сотня з благословіння своїх тещ запрошує усіх на всеукраїнське свято гумору «Приймацька Січ». Лише тут, у Хорлупах, — унікальний музей класичного дуету «приймак—теща», загадковий «острів приймаків», веселі двобої зятів із тещами, дармова чарка (звісно, з дозволу тещі) спеціальної горілки «Приймацька», оригінальні конкурси, розваги, «приймацька лотерея». І багато-багато призів від спонсорів, які матеріально співчувають приймацькій долі. До речі, у списку співчуваючих є ще вільні місця! Телефонуйте за номером у Луцьку: (03322) 3-73-78. Прощення тещі і реклама — гарантовані!

Головний інформаційний спонсор фестивалю — газета «Голос України».

Редактор номера Олександр БІЛИК.
Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 179041.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
Зам. 0311085.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України:
01008, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції:
03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-23;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com

Засновник і видавець – Верховна Рада України